

Oqıwshılar pikirlewge analiz etiwge úyretiledi. Oqıwshı pikirı tuwrı yamasa tuwrı emes ekenligi talqılaw júritiwde sheshiledi, talqılaw júritiw túsindiriw menen aralasıp ketiwı múmkin.

Analiz etiw, ulıwmalastırıw, sistemağa salıw, dodalaw usılları bayanatın eń áhmiyetli táreplerin dúzedi.

Oqıtıwshı bayanat teması menen birge onı bayan etiw rejesin de xabardar etedi. Geyde bayanat rejesin bayanat etiw dawamında da xabardar etip bariwı múmkin. Oqıtıwshı oqıwshılardıń dıqqatın bayanatın ideyalıq, siyasiy hám ádep-ikramlılıq tárepten áhmiyetli bolğan táreplerine qaratadı. Oqıwshılardıń biliw belsendiligin aktivlestiriw, olardıń dıqqatın bayanatın áhmiyetli táreplerine qaratıw maqsetinde sorawlar berilip barıladı. Mektep bayanatı bayan etilgen material júzesinen juwmaqlaw sáwbeti menen tamamlanadı [1].

Baslawish tálim ana tili sabaqlarında oqıwshılardı erkin pikirlew hám dóretiwsılıkke úyretiwde kórgizbeli qurallardan paydalanıw oqıwshılarda ótilip atırğan tema boyınsha anıq túsiniw payda etedi, oqıwshılardıń esitiw iskerligine kóriw hám seziw organlarınıń iskerligi de qosıladı. Usı menen birge olardıń bilimi jáne de tereńlesedi, bekkemlenedi.

Kórgizbeli qurallar oqıwshılardıń ana tilin oqıtıw metodikası pání túsiniwlerine anıqlıq kirgiziw hám bul túsiniwlerin konkretlestiriwge járdem beredi.

Kórgizbeli súwretler fakt hám hádiyseleriniń ishki mazmunın da ashıp beredi.

Kórgizbeli qurallar oqıwshılarda ana tilin oqıtıw metodikası pání túsiniwlerin qalıplestiriwge, olardıń teoriyalıq nátiyjeler hám ulıwmalasqan juwmaqların sociallıq rawajlanıwınıń tiykarǵı nızamların, óz-ara baylanısların jaqsıraq túsiniw alıwlarına járdem beredi, sonday-aq, oqıwshılardı estetikalıq tárepten tárbiyalawdıń áhmiyetli quralı bolıp xızmet etedi.

Kórgizbeli usılı:

a) ana tilin oqıtıw metodikası pání tiykarǵı dereklerin bir bolıp xızmet etedi;

b) oqıw materialınıń bilim-tárbiya wazıypaların tabıslı ámelge asırıwda xızmet etedi;

v) oqıtıwshı bayanatın anıq, obrazlı hám sezimli bolıwına járdem beredi;

g) oqıwshılardıń oqıw materialın úyreniwge qızıǵıwshılıǵın asıradı hám olardıń biliw iskerligin aktivlestiredi.

d) oqıtıwshınıń bayanın hám onıń sabaqta qollanğan basqa oqıw usılların oqıwshılardıń túsiniw alıwın jeńillestiredi;

e) oqıwshılardıń pikirlew iskerligin hám dóretiwsılık iskerligin ósiredi;

j) oqıwshılar biliminiń konkret, tereńrek hám bekkemlew bolıwına járdem beredi.

Kórgizbeli qurallar óziniń mazmunı, tayarlaw texnikası hám paydalanıw usıllarına qaray tómendegi túrlerge bólinedi:

1) Úskeneler (buyım) kórgizbelilik: arxitektura estelikleri, imaratlar, mülík, qımbat bahalı qaǵazlar hám basqalar;

2) Súwretli kórgizbeler: albomlar, súwretler, diafilm, kinofilm, video kórinisler hám basqalar.

3) Shártli kórgizbeli qurallar: sıızılmalar, tekstler hám basqalar.

Ana tilin oqıtıwda oqıw filmlerinen paydalanıwdıń tómendegi tiykarǵı usılları usınıs etiledi:

–Oqıtıwshı óz bayanın oqıw filminiń eń áhmiyetli, eń anıq kadrlardı kórsetiw menen baylanıstırıp alıp baradı.

– 10-15 minutlı qısqa oqıw filmlerine baǵıshlangan sabaq ótiledi.

– Arnawlı kino sabaǵı shólkemlestiriledi.

– Sabaqtan tısqarı waqıtta film tamasha etiledi.

Oqıwshılardıń oqıw ámeliy iskerligi awızeki hám kórgizbeli oqıtıw usılı menen baylanıslı hár qıylı tapsırmalardı orınlawları dóretiwsılık izertlew isleri hám basqalardan ibarat.

Solay etip, tálim processiniń nátiyjeligin asırıwda hám baslawish klaslarda ana tilin oqıtıw metodikasında hár qıylı metodlar járdeminde oqıtıwda, oqıwshılardıń bekkem teoriyalıq bilim, iskerlik, kónlikpe hám tájiriybelerin bekkemlew, onıń kásiplik sheberlikke aynalıwın támiyinlew maqsetinde oqıtıw processinde jańa usıllardan paydalanıw dáwir talabı hám sociallıq zárúrlık sıpatında kún tártibine qoyılmaqta.

Baslawish klaslarda ana tilin oqıtıw metodikasında túrli usıllar arqalı oqıtıwda jańa pedagogikalıq texnologiyanı engiziw arqalı oqıwshılarda erkin pikirlew hám dóretiwsılık qábiletleriniń rawajlanıwına erisiledi. Baslawish klaslarda ana tilin oqıtıw metodikasında túrlishe metodlar arqalı oqıtıw – tálim processı kámil insan hám bilimli oqıwshını tárbiyalaw haqqındaǵı sociallıq buyırpanıń orınlanıwınıń sıpat kórsetkishine iye bolıwına alıp keledi.

Ádebiyatlar

1. Embergenova M. «Qaraqalpaq tilin oqıtıw metodikası». 4-klaslar ushın oqıw metodikalıq qollanba. –N.: «Qaraqalpaqstan», 2013.

2. Qosimova K., Matchonov S., G'ulomova H., Yo'ldosheva Sh., Sariyev Sh. «Ona tili óqitish metodikası». –T.: «Noshir», 2009.

3. Pirniyazov Q. «Baslawish klaslarda qaraqalpaq tilin oqıtıw metodikası». –Nókis: «Bilim». 1993.

РЕЗЮМЕ. Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda ona tili darslarida o'quvchilarni mustaqil fikrlashga o'rgatish usullari, o'qitishdagi zamonaviy texnologiyalar, ularning boshqa fanlar bilan aloqasi, o'qitish samaradorligini oshirish bo'yicha fikrlar bayon etilgan.

РЕЗЮМЕ. В статье представлены методы обучения учащихся самостоятельному мышлению на уроках родного языка в начальных классах, современные технологии в обучении, их связь с другими дисциплинами, мнения о повышении эффективности обучения.

SUMMARY. This article presents the methods of teaching students to independent thinking in the lessons of the native language in classes, modern technologies in teaching, their connection with other disciplines, ideas on how to increase the effectiveness of teaching.

ОQÍTÍWSHÍNÍN ORATORLÍQ HÁM SÓYLEW MÁDENIYATÍN RAWAJLANDÍRÍW JOLLARÍ

A.J.Kossheterova – magistrant

Ájiniyaz atındaǵı Nókis mámleketlik pedagogikalıq institutı

Tayanch so'zlar: notiqlik san'atı, o'qıtuvchining nutq madaniyatı, notiqlik tushunchası, notiqlik madaniyatı tarixi,

Ключевые слова: ораторское искусство, культура речи учителя, понятие ораторского искусства, история ораторской культуры,

Key words: oratory, teacher's speech culture, oratory concept, oratory culture history.

Turmısımızda insanlar ara qatnas júdá bir tereń, júdá bir názik máselelerden biri bolıp tabıladı. Insanlar bir-biri menen sáwbetlesiw barısında hár túrli mimikada hám minez qulqta sóylesedi. Respublikamızda oqıtıwshılardıń mánawiy jetik, kásiplik sheberliklerin asırıwǵa úlken itibar qaratılǵan. Sol tiykarǵa prezidentimiz Sh.M.Mirziyoyev “Albette biz Jańa Ózbekstandı qurıw hám Úshinshi Renessans tiykarın jaratıwda zıyalarıımızǵa úlken isenim menen qaraymız” —dep atap ótedi. [1]. Haqıyqatında da

prezidentimiz aytqanıday biz hár bir tarawda meylı ol isbilermenlik bolsın, meylı tálim tarawı bolsın, mámleketlik shólkemler bolsın hár biriniń rawajlanıwında zıyalarıımızdıń ornı ayırıqsha desek adasqan bolmaymız.

Húrmetli birinshi Prezidentimiz I.A.Karimov Ózbekstan Respublikası Oliy májlisiniń 1997-jıl 29-avgusttaǵı IX sessiyasında sóylegen bayanatında «Óz pikirın ana tilinde erkin, taza, shıraylı hám anıq jetkerip bere almaytuǵın qánigeni yaǵnıy baslıq orındıǵında otırǵanlardı búgin

túsiniw hám aqlaw qıyın» degen edi. [2].

Oqıtıwshı – bul ózine úlken juwappershilikti alğan, oqıwshılardı kishkene waqtınan baslap insaniylik paziyletlerge iye bolıp jetilisiwine tiykar jaratıwshı shıx bolıp esaplanadı. Oqıtıwshı degende biziń kóz aldımızğa ótkinshi sezimlerde berilmiytugın, óziniń mápin oylamay, kewilleri misli aq qagazday oqıwshılardıń bilim sırların úyretiwdi abzal kóriwshı kásip iyeleri sawlelenedi. Búgingi kúnde jas awladtıń tálim-tárbiya alıwında, olardıń óz watanına súyispenhilik ruwxında tárbiyalanıwında oqıtıwshınıń sóylew mádeniyatı úlken orın iyeleydi. Ásirese baslawsh klass oqıtıwshısı qanday bolıwı, nelerge itibar beriwı kerekligi haqqındaǵı máselelerdi atap aytatugın bolsaq:

Oqıtıwshı eń aldı menen óz qanıgeligi boyınsha tereń bilimge iye bolıwı, onıń ishki hám sırtqı gozzallıǵı, kiyiniwı, ózin uslay biliwı, álbette sóylew mádeniyatına da iye bolıwı tiyis. Oratorlıq mádeniyatına biziń eramızǵa shekemgi VII ásirde Greciyada tiykar salınǵan. [3]. Áyyemgi Greciyada balalarǵa bilim beriw filosoflarǵa júkletilgen. Olar oratorlıq mádeniyatınıń jetik wákili bolıp ózleriniń shıraylı sózleri, bálent hám tásirli dawısları menen adamlardıń oy hám sanasına kirip barǵan, tálim hám tárbiyada úlken jetiskenlerge erisken. Sonıń sebebinen oratorlıq hám sóylew mádeniyatı teoryası hám onıń tárbiyalıq áhmiyetine dáslep áyyemgi Greciyada tiykar salınǵanlıǵı ilimiy ádebiyatlarda ayıladı. Biziń eramızǵa shekemgi V ásir Greciyada “Oratorlıq mádeniyatı”nıń eń jetiliske hám rawajlangan dawırı esaplangan. Al, Orta Aziyada bolsa, sóylew mádeniyatı “Quran” menen baylanıslı bolǵan sózler quragan. Bul dawırde oratorlıq mádeniyatında tómendegi úsh nızamlıqqa itibar berilgen:

- tınlawshıǵa túsindiriw (belgili bir oy-pikirdi);
- tınlawshınıń oylaw dárejesin rawajlandırıw (pikirin, sanasın, maqsetin);
- tınlawshını ózine tartıw.

Oratorlıq mádeniyatı bul nızamlıqlarǵa ámel qıla otırıp “tınlawshılardı xosh keypiyat baǵıshlaw” arqalı adamlardı jaqsı islerge, ádalatlılıqqa, watan aldındaǵı minnetin shın kewilden berilgen bolıwǵa, eń jaqsı insanıy paziyletlerge ámel etip, olardı orınlawǵa, ádep- ikramlılıq hám etika qaǵıydalarına ámel etiwge úyretedi. Bul olardıń tiykarǵı wazıypaları esaplanadı. Oratorlıq mádeniyatın tereń iyelegen, ózleriniń gozzal hám shıraylı sóylewı hámde ayrıqsha dóretpeleri menen jámiyette húrmet hám itibarǵa erisken Sokrat, Platon, Giperid, Gorgiy, Isokrat, Isey Demosfen, Tsitseron, Dinarx, sıyaqlı wákıller Greciyanıń atalıq oratorları bolıp jetiliske. Grek alımları awızsha sóylewdiń forma hám nızamlıqların, oy-pikir hám tastıyq sıyaqlı logika ilimi qaǵıydaların tereń ózlestirgen. Atalıq filosof Sokrat (eramızdan aldınǵı 456-399 jıllar) oqıwshılardı tálim-tárbiya beriwde soraw-juwap usılın ámelde qollanıp, bul usıl arqalı sawbet metodına tiykar salınǵanlıǵı hámmege belgili. Sokratıń shákirti Platon bolsa óz ustazı pikirlerin dawam ettirip, soraw-juwaplı oratorlıq mádeniyatınıń bir forması sıpatında jáne de bayıtı hám de onı insan sanasına, dúnyaǵa kóz qarasın awızsha sóylew menen bayıtıwshı kem ushıraytugın usıl retinde bahaladı. B.N.Golvin óz sózinde: “Sóylew mádeniyatı- insanlardıń óz ara tolıq hám tereń pikirlewı ushın tildıń barlıq imkanıyat hám quralların puxta iyelewı”-degen edi. [4]. Haqıyqatında da, insanlardıń óz ara pikirlesiwı, óz pikirin anıq bayan etiwinde sóylew mádeniyatı áhmiyetli orın iyeleydi. Shıǵıs oyshıları medrese oqıtıwshılarınıń qarım-qatnasqa kirisiw ádebi haqqında kóplegen pikirler ayıp ótken. Kayqawıs, Axmet Yugnakiy, Abu-Rayhon Beruniy, Maxmud Qashqariy, Al-Xorezmiy, Yusuf Has Hajib, Abdurahman Jomi, Alisher Nawaiy sıyaqlı ulı babalarımız sóylew ádebi máselelerine, ulıwma oratorlıq hám sóylew sheberligin jetilistiriwge ózleriniń salmaqlı úlesin qosqan. Kayqawıs tárepinen jazılǵan «Qabusnama» da sóylew ádebi hám mádeniyatı haqqında hikmetli pikirler

aytılǵan. Kayqawıs perzentine bergen násiyatı arqalı oqıwshını jaǵımlı, álpayım orınlı sóylewge, kereksez nárselerdi sóylemewge shaqıradı: «Ey perzent, eger sen hár qanday orator bolsańda, ózińdi bilimlilerden tómén tut, sóylesiw waqtında júziń tómén bolıp qalmasın. Kóp bil, az sóyle, kem bilseń kóp sóyleme, sebebi aqlsız kisi kóp sóyleydi, tınısh otırıwda danalıq belgisi. Kóp sóyleytugın sanalı adamdı da, xalıq aqlsız deydi»- dep uqtıradı [5].

Oqıtıwshı sabaqtı mehr menen ótiwinde, sóylew mádeniyatı oǵada áhmiyetli. Sebebi oqıtıwshınıń sabaq ótiwge qızıǵıwshılıǵı bolmasa, sabaqtı túsindiriw barısında dawıs tolqınında ózgerisler bolıwı múmkin. Oqıtıwshınıń sóylew mádeniyatınıń jetilistiriw máselesin sóz etkenimizde, bul taraw boyınsha bir neshe baǵdarlar bar ekenligin kóriwimizge boladı:

1. Oqıtıwshınıń óziniń sóylew mádeniyatın mudamı analizlep hám jetilistiriw barıwı.

2. Sóylewdiń barlıq jaǵdaylarında durıs, ádebiy til qaǵıydasın ózine sińdiriwi.

Sóylew mádeniyatın jetilistiriw degende-adamınıń sóylew mádeniyatın mudamı tereń hám hár tárepleme úyrenip, taza ádebiy tilde sóylewdi ádetke hám talapqa aylandırıw qábiletin rawajlandırıw názerde tutadı. Sóylew mádeniyatı – házirgi dawırdegi til biliminiń ózine tán tarawı bolıp tabıladı. Tilimizde belgili bir ádebiy norma sıpatında qalıplesetugın hám tap usı formada qabıl etiw usınılǵan til birlikleriniń ayrım jaǵdaylarda itibarǵa alınbawı, buzılıwı geypara til birliklerin qollanıwda belgili bir normalardıń anıqlanbaǵanlıǵı sóylew mádeniyatın úyreniw máselesin ortaǵa qoyadı. Sóylewde ushırasatugın nuqsan hám kemshilikler, olardı saplastırıw, sóylew mádeniyatın bunnan bılayda rawajlandırıw ulıwma xalıqlıq máselege aylandı. Demek,

1) Oqıtıwshı sóylew mádeniyatı óz qalıplesiw tariyxına iye.

2) Sóylew mádeniyatı máselesi pedagogika ilimiy kóz qarasınan da úyreniledi.

3) Oqıtıwshınıń sóylew mádeniyatı- til iliminde óz aldına arnawlı taraw.

4) Sóylew mádeniyatı hár qanday peagogtıń, sonıń ishinde baslawsh klass oqıtıwshılarınıń baslı tálim-tárbiya quralı bolıwı kerek.

Oqıtıwshınıń sóylew mádeniyatı tiykarınan, waqıyalıq xabarlarǵa baǵdarlangan bolsa sóylewı, minez-qulq strukturasına: xabar almasıw mánzilleri subekt ham obekt, maqset hám mazmunın, sóylewde qollanılatugın til hám tilsiz (bet-álpet, dene músheleri, mimika) qurallar kiredi. Oqıtıwshınıń sóylewı, minez-qulqı, onıń tek sóylew ádebiniń ǵana emes, al oqıwshılardan menen mádeniyatlı, óz ara sıylasıqlı adamgershilik qarım-qatnası menen baylanıslı bolıp, birge islesiwdiń subektı retinde, bala menen qanday qarım-qatnasta bolıwı kerek ekenligin kórsetedi. Oqıtıwshınıń sóylew mádeniyatı oqıwshıǵa belgili bir qatnastı talap etip, óziniń mazmun hám formasına iye boladı. Mısalı, balanı qandayda bir oqıw islerine qosıw, máláhát beriw, úlgi kórsetiw, talap etiw hám basqada jollar menen iske asırılıwı múmkin. Eger sóylew mazmunı tiykarınan, pedagogikalıq maqsetler menen baylanıslı bolsa, múnásibetler belgili bir funkcionál mazmunǵa iye bolıp, óz ara húrmet, isenim hám doslıq maqsetke qaratilǵan boladı. Oqıtıwshınıń sóylew mádeniyatı pedagogikalıq kategoriya bolıp, oqıwshınıń bilim alıwı, tárbiyalanıwı hám rawajlanıwına baǵdarlangan kásiplik miynetiniń ajıralmas bólegi bolıp tabıladı. Tilekke qarsı jaqınǵa shekem pedagogikada oqıtıwshınıń didaktikalıq sóylewı, sabaqtı túsindiriw sheberligine ǵana dıqqat awdarıp, onıń óz ara qarım-qatnas barısındaǵı mámıle múnásibetler dep atalıwshı áhmiyetli táreplerine itibar qaratılmadı. Tálim-tárbiya jumslarınıń nátiyjeliligi oqıtıwshınıń óz pánin tereń biliwı, sabaǵın shólkemlestiriwı hám túsindire alıwı menen ǵana emes, al onıń oqıwshılardan menen qay dárejede ulıwma til tabısıp, durıs qarım-qatnas

ornata alıwına da baylanıslı. Oqıtıwshınıń sóylew mádeniyatı bolmasa, onıń oqıwshıları aldındaǵı abıroyı tómenlep, tárbıyalıq tásir kúshi azayadı. Sol sebepli, pedagog pedagogikalıq baǵdar alıwshılıq xızmetine hám tálim-tárbıyalıq birge islesiwde atqaratuǵın ózine tán ózgesheliklerin bilip alıwı zárúr. Oqıwshılardı sabaq barısında márápatlaw arqalı da kóplegen jetiskenliklerge erisiwge boladı. Biraq ayırım oqıwshılar márápatlawdı qáte túsiniw, sabaqqa biyparwa bolıp qalıwı da múmkin. Sebebi, oqıwshıǵa sen bunı bileseń, túsineseń, sen ushın bul qıyın emes sıyaqlı sózlerdi kóp aytsaq, oqıwshıda men hámmesin bilemen degen túsiniw qalıpsıp, átirapındaǵılardan ózin joqarı qoyıw sezimi payda bolıwı menen birge sabaqqa bolǵan qızıǵıwshılıǵı páseyip baradı. Márápatlawdıń unamlı tárepı bolsa, oqıwshılarda óz kúshine, qábiletlerine

isenim, oqıwǵa hám jaqsı bolıwǵa iytermelewshi kúsh payda etedi.

Juwmaqlap aytqanıwızda, baslawısh klass oqıtıwshılarınıń sóylew mádeniyatı jaqsı hám durıs qalıplesiwı ushın oqıtıwshılar óz ústinde izlenip barıwları lazım. Sóylew mádeniyatı degenimiz social-insaniylıq mádeniyatı sáwlelendiriwshi ayna desek qátelespeymiz. Sóylew mádeniyatın saqlap qalıwımız ushın biz sheshenlik óneri sırların úyreniwimiz, ádebiy kitaplardı kóbirek oqıwımız, óz pikirimizdi jetkerip beriwde til bilimi qurallarınan maqsetke muwapıq paydalanıwımız, barlıq taraw xızmetkerleri ushın turmıs zárúrligi bolıp tabıladı. Oqıtıwshınıń sóylew mádeniyatı pedagogikalıq kategoriya bolıp, oqıwshınıń bilim alıwı, tálim-tárbıyası da usı sóylew mádeniyatınan kelip shıqqan halda ámelge asıraladı.

Ádebiyatlar

1. Mirziyoyev SH.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. –T.: 2021.
2. Omonov H.T, Xodjayev N.X, Madiyarov S.A, Eshhanov E.U. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. –T.: 2009. 178-b.
3. Xoliqov A. Pedagogika mahorat. –T.: «Iqtisod-Moliya», 2010.
4. Xoliqov A. Pedagogika mahorat. –T.: «Iqtisod-Moliya», 2011. 166-b.
5. Kayqovus. Qobusnoma. (Forischadan Muxammad-Rizo Ogahiy tarjiması) S.Dolimov. –T.: «O'qituvchi», 2006.

РЕЗЮМЕ. Мақоллада о'қитувчининг notiqlik va nutq madaniyatini rivojlantirishga qaratilgan tushunchalarning mazmuni, nazariy asoslari, tahlillari keltirib o'tilgan.

РЕЗЮМЕ. В статье представлены содержание, теоретические основы и анализ концепций, направленных на развитие красноречия и культуры речи учителя.

SUMMARY. The article are presented the content, theoretical foundations, and analysis of the concepts aimed at developing the teacher's eloquence and speech culture.

CHALLENGES ESP TEACHING IN MIXED-ABILITY CLASSES

S.Kurbaniyazova - foreign languages department

Nukus state pedagogical institute named after Ajiniyaz

Tayanch so'zlar: muammolar, turli darajali, motivatsiya, inglís tili chet tili sifatida, yondashuv, kommunikativ kompetensiya, baholash.

Ключевые слова: проблемы, разноуровневый, мотивация, английский язык как иностранный, подход, коммуникативная компетенция, оценка.

Key words: challenges, mixed-ability, motivation, English for specific purpose, approach, communicative competence, assessment.

Working as a teacher of English in mixed-ability classes is one of the biggest challenges for ESP (English for Specific Purposes) teachers. The teacher has to face 25-30 students at a time who are not all alike when it comes to learning any more than they are alike in size, personality, hobbies or likes and dislikes. The teacher meets these mixed-ability classes each day. Mixed-ability classes means classes where students differ greatly in ability, motivation for learning English, needs, interests, educational background, styles of learning, anxiety, experiences and so on (Ainslie, 1994). All teachers have to face the challenge of mixed-ability classes because, according to Tomlinson (1999), Berry & Williams (2002) and Shank (1995), all ESP classes are multi-level, even those not officially designated as such: for example, one student may be strong in speaking skills while another strong in reading. Some classes can be more multileveled than others and therefore more challenging for the teacher, but all classes are mixed-ability classes.

Baker (2002) argues that it is not just the fact that there are many students in a class, but that all of them are at so many different ability levels that provides the biggest challenge. She further claims that in mixed-ability classes it can be difficult to keep the attention of all students. Their motivation can be poor and the teacher can feel frustrated because he/she does not have enough time to help the weaker students. In addition to the above mentioned challenges students have their own way of learning, and the weaker ones probably have more difficulties working in a noisy atmosphere since they are usually more easily distracted (Kelly, 1974). A mixed-ability class can seem uncooperative, the students can get bored easily and this can cause commotion in the classroom. Planning the lesson and making work-material can take too much time for the teacher and the planned material is often too easy or too difficult for the students. This may make the teacher feel inadequate and unable to cope with the class (Hess, 2001). Since

course books are always homogenous – aimed at one kind of learner with no options or flexibility, it is necessary to adapt materials to the needs of all learners. A huge problem that we must not forget, according to Bowman (1992), is the teacher's unawareness of the need for a new approach to deal with the mixed-ability class. The use of pair and group work is essential if you are to involve all the members of the class. A fundamental technique here is the use of questionnaires and interviews. By pairing off the weaker and stronger students and by involving both in the preparation and implementation of the questionnaire you should ensure maximum participation of all the students. You can then get the weaker students to interview their stronger peers and vice-versa. Of course, this may be frustrating for the stronger students, but if they are able to see their role as that of 'helper', or even mentor, it may also have a positive effect.

Tomlinson (1999) argues that grouping students into one "slow" and one "fast" separate class has been researched, and studies show that students do not improve enough to fit into a typical class, and that they stay remedial. There are both positive and negative sides to grouping students. One positive side is that the lesson can be easier to plan and manage in some ways since the teacher does not have such a wide range of abilities to deal with. On the other hand to separate the slow learners can do harm to their social and emotional difficulties because by being placed in a "slow class" they can think of themselves as different, difficult, inferior or other negative terms (Kelly, 1974).

It is important for teachers to create a relaxed, positive atmosphere in the classroom where learners feel confident and able to perform to the best of their ability. There is a strong connection between a good classroom atmosphere and having good behaviour management. This will create a good learning situation. In order to create a good environment it is vital for a teacher to form a good relationship between him/herself and the students. Examples of how to